

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: p. ö.:

Cím: *Új világ a börtönökben.*

Forrás: *Az Est*

Bp.

(Hely)

1919. I. 22.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

343.811

Hely

Idő

"1919"

Személy

Új világ a börtönökben

Újtások az ügyészség fogházában

— *Az Est* tudósítójától —

A forradalom szelleme a börtönökben is új életet teremtett meg. Ma már nem zárkoznak el ridegen a börtönök lakóinak kérelmei elől, hanem jogos kívánságukat a lehetőséghez képest teljesítik. Az új szellem Váry Albert főügyész-helyettes, az ügyészség vezetőjének érdeme.

Az élelmezés ellen senki sem panaszkodhatik. Minden reggel minden étkezés előtt az ételeket felviszik a fogházügyek vezetésével megbízott ügyészhez, a ki azokat megkóstolja. A rabok csak abban az esetben kapják meg, ha az ügyész az ennivalót jónak találja.

Eddig a rabok nemesak a külvilágtól voltak elzárva, hanem az ügyészséghez is nehezen juthattak. Ha valaki valamilyen kívánságot, először a fogház igazgatóságához fordult és ha kérelmét jogosnak találták, erős fedezettel felkísérték az ügyészség vezetőjéhez. Ezen az állapoton most változtatott az ügyészség vezetője. Váry Albert minden reggel lemegy a fogházba és ott rapportot tart.

Mindenkitől megkérdezi, hogy mi a neve, mi a családi viszonya, miért került a fogházba és végül, hogy van-e valami kívánsága? Az új rabok közül mindig akad egy-kettő, a ki drámai pózzal jelenti ki: ártatlan vagyok. Ebben az esetben az államügyész azonnal kijelenti, hogy iratait sürgősen megvizsgálja, tízankét órákor újra visszatér és *felvilágosítással szolgál.* A mai rapporton egy Landau nevű bécsi ügynök és két nőtestvér állt elő az ártatlanság hangoztatásával. A két nőt az iratok felmutatásával sikerült meggyőzni, hogy valóban bünt követtek el. Landau azonban ragaszkodott ahhoz, hogy ő a véletlenség áldozata, Landau különben az *első francia-magyar család.*

Két török ült a Belvárosi-kávéházban és haza szerettek volna utazni. Landau hozzájuk lépett és előadta, hogy *Vyx* ezredeshez kitűnő összeköttetései vannak és az utlevelet meg tudja szerezni. Elképeszt költségekre 1000 koronát kért és aztán megszökött. A két török véletlenül az Anker-közben találkozott vele s a család futásnak eredt. A járóelők segítségével sikerült elfogni s a pénzt teljes összegében megtalálták nála. Landau úgy állította be a dolgot, hogy ő eljár ugyan *Vyx* ezredesnél, de az utlevelet nem tudta megkapni s ezért a pénzt vissza akarja adni a két töröknek. Kereste mindenütt a két törököt, — csak a Belvárosi-

kávéházba teletjelt el benézni. Ilyen körülmények között ez az ártatlan ember is bent maradt a fogházban.

A forradalom kitörése óta nagyon szabadon kezelték azt az elvet, hogy a fogház lakója nem veszett el a külvilág számára és a *magánügyeit elintézheti.* Egyszerűen megkérte a fogház igazgatóját, ki egyike a legdekkabb embereknek és *rögtön kapott kiemelési engedelmet,* természetesen egy fogházőr kísérette őt. Így aztán napirenden voltak a szökések, a melyeket megkoronázott *Mogán* Izidornak, a híres zsírcsalónak szökése.

Váry erre egy intézkedett, hogy ezentúl a távozási engedélyt csak ő adhatja meg. *Mogán* sikeres szökése lázban tartja az egész fogházat. Most mindenki az ő recipéje szerint szeretne szabadulni.

A fogház minden lakója tudja, hogy *Mogán* hol van, de természetesen nem mondják meg. Csupán egy áruló akadt közöttük, a ki bizalmas beszélgetésre hívta félre a főállamügyészt.

— Főállamügyész uram, — mondotta — én hajlandó vagyok megmondani, hogy hol van *Mogán* Izidó, de csak azzal a feltétellel, ha engem szabadon ereszt.

Az államügyész felvilágosította, hogy ez erkölcstelen üzlet lenne és különben is az ajánlattevő három és fél évre elítélt fegyenc, a kivel nem valami jó cserét csinálna a közbiztonság. Bámulsos, hogy a fogház lakói milyen jól vannak mindenről infor-

malva. Ez egyrészt annak tulajdonítható, hogy a fegyencnek egy része dolgozik a törvényszék épületében, sőt sokan a fogolyirodában is alkalmazva vannak, a séta alkalmával az új fegyörök nem tudnak olyan nagy fégyelmet gyakorolni, mint a régi, tapasztalt emberek és így a híreket könnyen kicserélik.

Az ismertebb családok közül különösen *Vadnai* Árpád és *Arany* Győző vágyakozik *Mogán* dícsőségére. *Vadnai* Árpád az egyik fogán egy kis lyukat fedezett fel és most állandóan kiabál és orditozik a cellájában. Azt akarja elérni, hogy *kisérjék ki valamelyik fogorvoshoz,* a honnan aztán könnyen megszökne. A fogház orvosa megvizsgálta és konstatálta, hogy az állítólagos lyukas fog semmi fájdalmat sem okozhat. *Arany* Győző állandóan sirva fogadta a főállamügyészt és elpanaszolta, hogy fia tüdőbeteg s a halálos ágyánál szeretné meglátogatni. A megindult vizsgálat megállapította, hogy a fia valóban tüdőbeteg, de rossz tüdejével már tíz év óta szaladgál és állapotában semmi változás nem állott be.

A szökések az utóbbi időben némileg csökkentek. A múlt héten mindössze öten szöktek meg. Egy *Böhm* Béla nevű ember valahonnan alkulcsot szerzett, kinyitotta a fogháznyomda ajtaját s négy társával együtt megszökött. *Fleischer* Regina fegyencné a járásbírói étkezőben dolgozott s a nagy zürzavarban meg-

lépett. Ez a statisztika már nagy eredmény, mert eddig naponla három-négyen szöktek meg.

A fegyházőrök helyzetét is javították és közöttük a bizalmi rendszert vezették be. Eddig minden négyöt naphan volt egy szabadnapjuk, most huszonnégy órai szolgálat után huszonnégy órai pihenés következik. A fogházőrök most meg vannak elégedve sorsukkal és szolgálatukat pontosan teljesítik.